

32004R0631

2004.4.6.

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

L 100/1

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 631/2004/EK RENDELETE
(2004. március 31.)

a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK rendeletnek és az 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 574/72/EGK rendeletnek a jogok összehangolására és az eljárások egyszerűsítésére tekintettel történő módosításáról

(EGT és Svájc vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 42. és 308. cikkére,

tekintettel a 2002. március 15-i és 16-i barcelonai Európai Tanács következtetéseire az európai egészségbiztosítási kártya létrehozásáról,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

(1) A 2002. március 15-i és 16-i barcelonai Európai Tanács következtetéseivel összhangban, egy európai egészségbiztosítási kártya lép azoknak a jelenlegi papíralapú formanyomtatványoknak a helyébe, amelyek egy másik tagállamban igénybe vett orvosi ellátáshoz szükségesek. A Bizottság felkérést kapott egy erre vonatkozó javaslat benyújtására az Európai Tanács 2003. tavaszi ülésére. Egy ilyen kártya leegyszerűsítene az eljárásokat.

(2) E célnak az európai egészségbiztosítási kártya által a biztosított személyek és az intézmények részére kínált előnyök optimalizálása révén történő elérése és meghaladása érdekében a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletet ⁽³⁾ szükséges néhány helyen megváltoztatni.

(3) Az 1408/71/EK rendelet különböző természetbeni ellátásokról rendelkezik az illetékes államon vagy a lakóhely szerinti államon kívüli tagállamban való ideiglenes tartózkodás időtartamára, attól függően, hogy a biztosított személy melyik kategóriába tartozik, és különbséget tesz az „azonnal szükséges kezelés” és a „szükséges kezelés” között. A biztosított személyek nagyobb védelme érdekében rendelkezni kell valamennyi biztosított személy jogainak összehangolásáról azon természetbeni ellátások tekintetében, amelyeket a biztosítás szerinti államon vagy a lakóhely szerinti államon kívüli tagállamban való ideiglenes tartózkodás során lehet igénybe venni. E feltételek mellett valamennyi biztosított személy jogosult olyan természetbeni ellátásra, amely egy másik tagállam területén való tartózkodása során orvosi okokból válik szükségessé, figyelembe véve az ellátás jellegét és a tartózkodás várható időtartamát.

(4) Lényeges, hogy a 22. cikk (1) bekezdése a) pontja i. alpontja megfelelő végrehajtásának biztosítására valamennyi intézkedést meghozzák valamennyi tagállamban, különös tekintettel az ellátást nyújtókra.

(5) A különleges infrastruktúrát igénylő folyamatos ellátások néhány típusa, például dialízis esetén nélkülözhetetlen a beteg számára, hogy az ellátás a rendelkezésére álljon egy másik tagállamban való tartózkodása során. Ezzel összefüggésben az igazgatási bizottság megállapítja azon természetbeni ellátások jegyzékét, amelyekhez a biztosított személy és a kezelést nyújtó intézmény előzetes megállapodása szükséges annak érdekében, hogy biztosítsák a kezelés rendelkezésre állását, valamint a biztosított személy szabadságát, hogy egy másik államban tartózkodjon ideiglenesen.

⁽¹⁾ HL C 32., 2004.2.5., 78. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2003. december 4-i véleménye és a Tanács 2004. március 4-i határozata.

⁽³⁾ HL L 149., 1971.7.5., 2. o. A 118/97/EK rendelettel (HL L 28., 1997.1.30., 1. o.) egységes szerkezetbe foglalt és a legutóbb az 1386/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 187., 2001.7.10., 1. o.) módosított rendelet.

- (6) Egy másik tagállamban való ideiglenes tartózkodás során a természetbeni ellátáshoz az 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1972. március 21-i 574/72/EGK tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ előírt megfelelő formanyomtatvány bemutatásával lehet hozzájutni. Egyes tagállamok formálisan, ha a gyakorlatban nem is, még mindig többletalakszerűségek teljesítését követelik meg a területükre történő érkezéskor. E követelmények, különösen a természetbeni ellátásra való jogosultságot tanúsító igazolásnak a tartózkodási hely szerinti intézményhez történő rendszeres és előzetes benyújtásának kötelezettsége, jelenleg szükségtelenül korlátozóknak és az érintett személyek szabad mozgását gátlóknak tűnnek.
- (7) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e rendelet által bevezetett, a jogokban és kötelezettségekben bekövetkezett változás tekintetében megfelelő tájékoztatást nyújtsanak.
- (8) Az 1408/71/EK rendelet hatékony és tisztességes végrehajtása érdekében elengedhetetlen az együttműködés az említett rendelet hatálya alá tartozó intézmények és személyek között. Ez az együttműködés feltételezi mind az intézmények, mind az érintett személyek részéről, hogy teljes körű tájékoztatást nyújtsanak az ellátásra való jogosultságot érintő bármilyen változásról, így a biztosított személy munkavállalói jogviszonyának vagy önálló vállalkozói tevékenységének megszűnése vagy változása, az adott személy vagy családtagjai lakóhelyének vagy tartózkodási helyének áthelyezése, a családi helyzetben bekövetkezett változás vagy a jogszabályok módosítása esetén.
- (9) A személyek mozgását érintő meghatározott egyedi helyzetek összetettségét figyelembe véve, rendelkezni kell egy olyan mechanizmusról, amely lehetővé teszi az intézmények számára, hogy olyan egyedi esetekben döntsenek, amelyekben az 1408/71/EK rendelet és végrehajtási rendelete eltérő értelmezései veszélyeztethetik az érintett személy jogait. Ha nincs olyan megoldás, amely által az érintett egyén valamennyi jogát tiszteletben tartják, rendelkezni kell az ügy igazgatási bizottsághoz való áttételének lehetőségéről.
- (10) Annak érdekében, hogy a rendeletet összhangba hozzák az adatkezelésben bekövetkezett fejlődéssel – amelyben az európai egészségbiztosítási kártya lényeges elem, mivel hosszú távon arra szánták, hogy valamennyi tagállamban olvasható elektronikus adathordozóként működjön –, az 574/72/EGK rendelet egyes cikkeit módosítani kell, hogy kiterjedjen a dokumentum fogalmára, mint adathordozótól független, papírra írt vagy elektronikus formában tárolt tartalomra, vagy hang-, kép- vagy audiovizuális felvétellel,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1408/71/EGK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 22. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) akinek az állapota természetbeni ellátást igényel, amely orvosi okokból válik szükségessé, mialatt egy másik tagállam területén tartózkodik, figyelembe véve az ellátások jellegét és a tartózkodás várható időtartamát;”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az igazgatási bizottság meghatározza azon természetbeni ellátások jegyzékét, amelyekhez gyakorlati okokból az érintett személy és az ellátást nyújtó intézmény előzetes megállapodása szükséges, azért, hogy egy másik tagállamban való tartózkodás során azokat biztosítani lehessen;”;

c) a (3) bekezdés első albekezdése helyébe a következő lép: „Az (1), (1a) és (2) bekezdést hasonlóan kell alkalmazni a munkavállaló vagy önálló vállalkozó családtagjaira is.”

2. A 22a. cikk helyébe a következő lép:

„22a. cikk

Egyes személyi kategóriákra vonatkozó különleges szabályok

E rendelet 2. cikkétől függetlenül a 22. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontját és (1a) bekezdését alkalmazni kell azokra a személyekre is, akik valamely tagállam állampolgárai és akik egy másik tagállam jogszabályai szerint biztosítottak, valamint a velük együtt lakó családtagokra.”

3. A 22b. cikket el kell hagyni.

4. A 25. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő lép:

„(1) Az a korábban munkavállaló vagy önálló vállalkozó munkanélküli, akire a 69. cikk (1) bekezdésének és a 71. cikk (1) bekezdése b) pontja ii. alpontja második mondatának rendelkezései alkalmazandók és aki a természetbeni és pénzbeli ellátásokra való jogosultság tekintetében kielégíti az illetékes állam jogszabályaiban megállapított feltételeket, szükség esetén a 18. cikk rendelkezéseinek figyelembevételével, a 69. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti időszakban:

⁽¹⁾ HL L 74., 1972.3.27., 1. o. A 118/97/EK rendelettel egységes szerkezetbe foglalt és a legutóbb az 1851/2003/EK bizottsági rendelettel (HL L 271., 2003.10.22., 3. o.) módosított rendelet.

- a) természetbeni ellátásban részesül, amely orvosi okokból válik szükségessé e személy számára, mialatt annak a tagállamnak a területén tartózkodik, amelyben munkát keres, figyelembe véve az ellátások jellegét és a tartózkodás várható időtartamát. E természetbeni ellátásokat az illetékes intézmény nevében azon tagállam intézménye nyújtja, amely tagállamban a munkanélküli munkát keres, ez utóbbi intézmény által alkalmazott jogszabályoknak megfelelően, mintha ott lenne biztosított;
- b) pénzbeli ellátásban részesül, amelyet az illetékes intézmény nyújt az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően. Ugyanakkor az illetékes intézmény és azon tagállam intézménye között létrejött megállapodás alapján, amely tagállamban a munkanélküli munkát keres, az ellátást az illetékes intézmény nevében biztosíthatja az utóbbi intézmény is az illetékes állam jogszabályainak megfelelően. A 69. cikk (1) bekezdése szerinti munkanélküli-ellátás nem biztosítható abban az időszakban, amelyben az érintett munkanélküli pénzbeli ellátásban részesül.”;

- b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A 22. cikk (1a) bekezdését hasonlóan kell alkalmazni.”

5. A 31. cikk helyébe a következő lép:

„31. cikk

A nyugdíjnak, illetve családtagjainak lakóhelyük szerinti tagállam területén kívüli más állam területén való tartózkodása

(1) Az egy tagállam jogszabályai szerinti nyugdíjra vagy nyugdíjakra, illetve a két vagy több tagállam jogszabályai szerinti nyugdíjakra jogosult nyugdíjas, aki a fenti államok egyikének jogszabályai szerint jogosult ellátásokra, a lakóhelyükön kívül tartózkodó családtagjaival együtt a következő ellátásokban részesül:

- a) természetbeni ellátásban, amely orvosi okokból válik szükségessé, mialatt a lakóhelyén kívüli államban tartózkodik, figyelembe véve az ellátások jellegét és a tartózkodás várható időtartamát. E természetbeni ellátásokat a tartózkodási hely szerinti intézmény nyújtja az általa alkalmazott jogszabályok rendelkezései szerint, a nyugdíjas vagy családtagjai lakóhelye szerinti intézmény nevében;
- b) a pénzbeli ellátásban, amelyet – szükség szerint – a 27. cikk vagy a 28. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott illetékes intézmény nyújt az általa alkalmazott jogszabályokkal összhangban. Ugyanakkor az illetékes intézmény és a

tartózkodási hely szerinti intézmény közötti megállapodás alapján ezen ellátásokat az illetékes intézmény nevében nyújthatja a tartózkodási hely szerinti intézmény is, az illetékes állam jogszabályainak megfelelően.

- (2) A 22. cikk (1a) bekezdését hasonlóan kell alkalmazni.”

6. A 34a. cikk helyébe a következő lép:

„34a. cikk

Diákokra és családtagjaikra vonatkozó különleges rendelkezések

A 18. cikk, a 19. cikk, a 22. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontját és (1a) bekezdését, a 22. cikk (2) bekezdésének második albekezdését, a 22. cikk (3) bekezdését, a 23. és a 24. cikket, valamint a 6. és 7. szakaszt hasonlóan kell alkalmazni a diákokra és családtagjaikra.”

7. A 34b. cikket el kell hagyni.

8. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„84a. cikk

(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó intézményeknek és személyeknek kölcsönösen tájékoztatniuk kell egymást, és együtt kell működniük e rendelet helyes végrehajtása biztosításának érdekében.

Az intézmények a helyes hivatali magatartás elvének megfelelően ésszerű időn belül válaszolnak minden kérdésre, és ezzel összefüggésben az érintett személyeket ellátják az e rendelet által biztosított jogaik gyakorlásához szükséges bármely információval.

Az érintett személyek a lehető leghamarabb tájékoztatják az illetékes állam és a lakóhely szerinti állam intézményeit a személyi vagy családi helyzetük bármely olyan változásáról, amely érintheti az e rendelet szerinti ellátásokra való jogosultságukat.

(2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatási kötelezettség be nem tartása a nemzeti joggal összhangban arányos intézkedések alkalmazását eredményezheti. Mindazonáltal, ezek az intézkedések hasonlóak a hazai jogban hasonló helyzetekre alkalmazandó intézkedésekkel, és nem teszik lehetetlenné vagy túlzottan nehézé a gyakorlatban az igénylők e rendelet szerinti jogainak gyakorlását.

(3) E rendelet értelmezése vagy alkalmazása során felmerülő nehézségek esetén, amelyek veszélyeztethetik egy, a rendelet hatálya alá tartozó személy jogait, az illetékes állam vagy az érintett személy lakóhelye szerinti állam intézménye kapcsolatba lép az érintett tagállam(ok) intézményével (intézményeivel). Ha ésszerű időn belül nem találnak megoldást, az érintett hatóságok az igazgatási bizottsághoz fordulhatnak, hogy avatkozzon be.”

2. cikk

Az 574/72/EGK rendelet a következőképpen módosul:

1. a 2. cikk (1) bekezdésének a helyébe a következő lép:

„(1) A rendelet és a végrehajtási rendelet alkalmazásához szükséges dokumentumok mintáit az igazgatási bizottság dolgozza ki.

E dokumentumokat az intézmények továbbíthatják egymás között akár papír, akár más formában, vagy telematikus szolgáltatások útján, szabványosított elektronikus üzenetként, a VIa. címmel összhangban. A telematikus szolgáltatások útján történő információcsere a küldő tagállam és a fogadó tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságok által kijelölt szervek közötti megállapodás hatálya alá tartozik.”

2. A 17. cikk (6) és (7) bekezdését el kell hagyni.

3. A 19a. cikk (2) bekezdésének a helyébe a következő lép:

„(2) A végrehajtási rendelet 17. cikkének (9) bekezdését hasonlóan kell alkalmazni.”

4. A 20. cikket el kell hagyni.

5. A 21. cikk helyébe a következő lép:

„21. cikk

Természetbeni ellátások az illetékes államon kívüli tagállam területén való tartózkodás esetén

(1) Ahhoz, hogy a munkavállaló vagy önálló vállalkozó a rendelet 22. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerint természetbeni ellátásokban részesülhessen, a természetbeni ellátásra való jogosultságát igazoló, az illetékes intézmény által kiállított dokumentumot kell benyújtania az ellátást nyújtóhoz. Ezt a dokumentumot a 2. cikkel összhangban készítik el. Ha az érintett személy nem tudja benyújtani az említett dokumentumot, akkor kapcsolatba lép a tartózkodási hely szerinti intézménnyel, amely olyan igazolást kér az illetékes intézménytől, amely tanúsítja, hogy az érintett személy jogosult a természetbeni ellátásra.

Az a dokumentum, amelyet az illetékes intézmény állít ki a természetbeni ellátásra való jogosultság tekintetében a rendelet 22. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának megfelelően, minden egyedi esetben ugyanolyan hatással bír az ellátást nyújtó tekintetében, mint a tartózkodási hely szerinti intézménnyel biztosított érintett személyek jogosultságát tanúsító nemzeti igazolás.

(2) A végrehajtási rendelet 17. cikkének (9) bekezdését hasonlóan kell alkalmazni.”

6. A 22. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő lép:

„(2) A végrehajtási rendelet 17. cikkének (9) bekezdését hasonlóan kell alkalmazni.”

7. A 23. cikk második bekezdésének a helyébe a következő lép:

„Ugyanakkor, a rendelet 22. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett esetekben a lakóhely szerinti intézmény tekintendő illetékes intézménynek, illetve a családtagok lakóhelye szerinti ország jogszabályai tekintendők az illetékes állam jogszabályainak a végrehajtási rendelet 17. cikkének (9) bekezdése, valamint a 21. és 22. cikke alkalmazásában.”

8. A 26. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő lép:

„(1) Ahhoz, hogy a munkanélküli vagy az őt elkísérő családtagja a rendelet 25. cikke (1) bekezdésének a) pontja és (1a) bekezdése szerint természetbeni ellátásokban részesülhessen, a természetbeni ellátásra való jogosultságát igazoló, az illetékes intézmény által kiállított dokumentumot kell benyújtania az ellátást nyújtóhoz. Ezt a dokumentumot a 2. cikkel összhangban készítik el. Ha az érintett személy nem tudja benyújtani az említett dokumentumot, akkor kapcsolatba lép a tartózkodási hely szerinti intézménnyel, amely olyan igazolást kér az illetékes intézménytől, amely tanúsítja, hogy az érintett személy jogosult a természetbeni ellátásra.

Az a dokumentum, amelyet az illetékes intézmény állít ki a természetbeni ellátásra való jogosultság tekintetében a rendelet 25. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően, minden egyedi esetben ugyanolyan hatással bír az ellátást nyújtó tekintetében, mint az azon hely szerinti intézménnyel biztosított érintett személyek jogosultságát tanúsító nemzeti igazolás, ahová a munkanélküli távozott.”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Ahhoz, hogy a munkanélküli vagy családtagjai a rendelet 25. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint pénzbeli ellátásokban részesülhessenek, a munkanélkülinek igazolást kell benyújtania azon hely szerinti biztosítási intézményhez, ahová távozott; ezt az igazolást távozása előtt az illetékes biztosítási intézménytől kell megkérnie. Ha a munkanélküli nem nyújtja be az említett igazolást, azt az azon hely szerinti intézmény szerzi be az illetékes intézménytől, ahová a munkanélküli távozott. Ezzel az igazolással tanúsítani kell, hogy a rendelet 69. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételek szerint fennáll a jogosultság a kérdéses ellátásokra; az igazolásban a rendelet 69. cikke (1) bekezdése c) pontja rendelkezéseinek figyelembevételével fel kell tüntetni e jogosultság időtartamát, továbbá szükség esetén meg kell határozni a keresőképtelenség vagy kórházi ápolás esetén a fenti időtartam alatt betegségbiztosítás útján nyújtandó pénzbeli ellátás összegét.”;

c) a (3) bekezdés helyébe a következő lép:

„(3) A végrehajtási rendelet 17. cikkének (9) bekezdését hasonlóan kell alkalmazni.”

9. A 31. cikk helyébe a következő lép:

„31. cikk

Természetbeni ellátások olyan nyugdíjasoknak és családtagjaiknak, akik nem a lakóhelyük szerinti tagállamban tartózkodnak

(1) Ahhoz, hogy egy nyugdíjas a rendelet 31. cikke szerinti természetbeni ellátásokban részesüljön, a természetbeni ellátásra való jogosultságát igazoló, a lakóhely szerinti intézmény által kiállított dokumentumot kell benyújtania az ellátást nyújtóhoz. Ezt a dokumentumot a 2. cikkel összhangban készítik el. Ha az érintett személy nem tudja benyújtani az említett dokumentumot, akkor kapcsolatba lép a tartózkodási hely szerinti intézménnyel, amely olyan igazolást kér a lakóhely szerinti intézménytől, amely tanúsítja, hogy az érintett személy jogosult a természetbeni ellátásra.

Az a dokumentum, amelyet az illetékes intézmény állít ki a természetbeni ellátásra való jogosultság tekintetében a rendelet 31. cikkének megfelelően, minden egyedi esetben ugyanolyan hatással bír az ellátást nyújtó tekintetében, mint a tartózkodási hely szerinti intézménynél biztosított érintett személyek jogosultságát tanúsító nemzeti igazolás.

(2) A végrehajtási rendelet 17. cikke (9) bekezdésének rendelkezéseit hasonlóan kell alkalmazni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés rendelkezéseit hasonlóan kell alkalmazni a rendelet 31. cikkének hatálya alá tartozó családtagoknak nyújtott természetbeni ellátásokra. Ha ezek a csa-

ládtagok a nyugdíjas lakóhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállam területén rendelkeznek lakóhellyel, az (1) bekezdésben említett dokumentumot az ő lakóhelyük szerinti intézmény állítja ki.”

10. A 117. cikk (1) bekezdésének a helyébe a következő lép:

„(1) Az igazgatási bizottság a végrehajtási rendelet 117c. cikkében említett műszaki bizottság kutatása és javaslatai alapján az új adatfeldolgozási technikákhoz adaptálja a rendelet és a végrehajtási rendelet alkalmazásához szükséges dokumentumok mintáit, valamint az irányított adatáramlási csatornákat és az adattovábbítási eljárásokat.”

3. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy az e rendelet által bevezetett, a jogokat és kötelezettségeket érintő változások tekintetében megfelelő tájékoztatást nyújtanak.

4. cikk

E rendelet végrehajtása céljából, a tartózkodási hely szerinti állam intézményei biztosítják, hogy az ellátást nyújtók teljes mértékben tudatában legyenek az 1408/71/EGK rendelet 22. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában foglalt kritériumoknak.

5. cikk

Ez a rendelet 2004. június 1-jén lép hatályba.

Az ellátást nyújtókhöz legkésőbb 2004. július 1-jétől közvetlenül lehet fordulni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2004. március 31-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

P. COX

a Tanács részéről

az elnök

D. ROCHE